

MYŚLIWIEC

WARMIŃSKO MAZURSKI

DODATEK DO Nr 2 (100) / 2024

Rola myśliwych w czasie działań zbrojnych

Rola myśliwych w konfliktach zbrojnych może być często niedoceniana lub pomijana, jednak ich zaangażowanie i wkład w działania obronne mogą mieć istotny wpływ na sytuację na polu bitwy. Wojna w Ukrainie przyniosła światu wiele informacji na temat zaangażowania lokalnych myśliwych w obronę swojej ojczyzny. Niemniej jednak, w kontekście tego tematu, ważne jest zachowanie obiektywności i precyzji w przedstawianiu faktów aby uniknąć romantyzowania lub gloryfikowania wojny.

Jako wolontariusz miałem okazję dwukrotnie być zaangażowanym w pomoc humanitarną na terenie Donbasu, gdzie miałem przyjemność poznać dyrektora mobilnego szpitala, który jednocześnie jest aktywnym myśliwym. Choć tocząca się tam wojna uniemożliwia myśliwym uczestnictwo w polowaniach, nasza wspólna pasja do łowiectwa pozwoliła nam na podzielenie się wspomnieniami oraz na obietnicy realizacji naszych planów po zakończeniu konfliktu zbrojnego.

Jednym z kluczowych aspektów, który warto podkreślić, jest specjalistyczna wiedza i umiejętności jakie posiadają myśliwi, które mogą być cenne w kontekście działań obronnych. Ich znajomość terenu, umiejętność poruszania się w trudnych warunkach oraz precyzja w posługiwaniu się bronią mogą być nieocenione na polu bitwy. Ponadto, pasja i determinacja, które kierują myśliwymi w ich łowieckich działaniach, mogą również przełożyć się na ich zaangażowanie i oddanie w walce obronnej.

Jednakże, warto podkreślić, iż zaangażowanie myśliwych w konflikty zbrojne rodzi również pewne kontrowersje i dylematy etyczne. W wielu przypadkach, ich udział może być kwestionowany z moralnych czy prawnych powodów, zwłaszcza jeśli chodzi o kwestię zasadności użycia siły w konkretnym konflikcie. Dlatego, analizując rolę myśliwych w starciach zbrojnych, istotne jest uwzględnienie różnych perspektyw oraz kontekstów, aby móc w pełni zrozumieć ich wkład i znaczenie w tego typu sytuacjach.

Historia Jaegerkommando i podobnych jednostek z innych czasów i miejsc może stanowić interesujący kontekst do sytuacji myśliwych walczących na Ukrainie. W Prusach, kandydaci do Królewskiej Służby Leśnej składali egzaminy, a najlepsze wyniki

podawane były w corocznym rankingu. Istotnym było czy pracownik był myśliwym i jakie wyniki strzeleckie osiągał. Wyniki egzaminu przekazywane były do organizacji myśliwych i strzelców wyborowych, które wydawały stosowne zaświadczenia. Informacje te wykorzystywane były w przypadku, gdy pracownik skierowany został do służby wojskowej. Urząd okręgowy lasów (Bezirksforstamt) na podstawie uzyskanych wyników sporządzał ranking cenzurek (świadczeń) oraz wydawał zaświadczenia o wynikach egzaminu.

Jaegerkommando było jednostką specjalną Wehrmachtu (niemieckich sił zbrojnych podczas II wojny światowej). Jednostka ta była skupiona głównie na działaniach specjalnych i dywersji w warunkach leśnych i trudnych terenach. Jej członkowie byli często rekrutowani spośród doświadczonych myśliwych, leśników i obserwatorów przyrody ponieważ posiadali umiejętności przetrwania w dziczy oraz doskonałą orientację w terenie. Ze względu na umiejętności związane z obserwacją, tropieniem oraz strzelaniem, myśliwi byli czasem werbowani do specjalnych jednostek wojskowych, zwłaszcza w warunkach, gdzie specjalistyczne umiejętności związane z leśnictwem i myślistwem były kluczowe.

Warto również wspomnieć o podobnych przypadkach z historii, gdzie myśliwi stanowili ważny element wojny. Przykładem mogą być Finowie podczas wojny zimowej ze Związkiem Radzieckim w latach 1939-1940. Pomimo znacznej przewagi liczebnej Armii Czerwonej, Finlandia skorzystała z umiejętności swoich myśliwych i leśników do prowadzenia skutecznej partyzantki, wykorzystującej trudne tereny leśne.

Podsumowując, rola myśliwych w konfliktach zbrojnych może być złożona i wielowymiarowa. Ich umiejętności, doświadczenie oraz determinacja mogą mieć istotny wpływ na przebieg działań obronnych, jednakże należy również uwzględnić aspekty etyczne i moralne związane z ich zaangażowaniem. Warto dążyć do pełnego zrozumienia tego zagadnienia, aby móc właściwie ocenić rolę myśliwych w kontekście konfliktów zbrojnych.

*Krzysztof Głowczyński
Kotło Łowieckie „Rogacz” Świętajno*

Nie taki wilk straszny jak go malują

Ostatnio ze zmiennym natężeniem toczy się polemika na temat wilków. Zawsze uważałem, że lepiej kiedy zęby rwie dentysta, a nie kowal. Żyjemy jednak w czasach kiedy najczęściej bywa tak, iż tym większy „autorytet” im mniej zna się na rzeczy. Pani Brigitte Bardot może być dla mnie autorytetem w dziedzinie np. pornografii, ale w dziedzinie populacji wilków uznaję innych np. profesora Bobka z Uniwersytetu Jagiellońskiego, w którego badaniach na północy Polski miałem możliwość brać udział i według mnie on w tej kwestii jest osobą wiarygodną. Sam nie uważam się w tej dziedzinie za eksperta i – choć z wilkiem zawarłem wieczysty rozejm – rozumiem tych co chcą strzelać, zwłaszcza, że są ku temu racjonalne podstawy.

Dziś interesują mnie historyczne związki wilków z naszą słowiańską tradycją. Wyczytałem w starodrukach, że istniało dzieło pt. „Zarysy domowe” imię pana Kazimierza Władysława Wójcickiego, który w swej pracy napisał: „Męstwo, wytrzymałość i zręczność w prowadzeniu wojny porównywana była u nas w starszych wiekach z przyrodzeniem (naturą) wilka.”

Najbardziej bitne plemię Słowian, które oparło się potęgę Karola Wielkiego, ze względu na swą dzielność, nazwane było Wilkami.

Już w młodości, Bolesława Krzywoustego Pomorzanie nazywali „synem wilczym”. W opublikowanym w 1584 r. „Herbarzu” B. Paprocki napisał, iż herb „Wilcze kosy” oraz przydomek „Wilk” otrzymał rycerz za męstwo w wyprawach na pogańskich Prusów. Za męstwo w walkach z Litwą i Jaćwierzą w czasach Leszka Czarnego, przodek rodziny Ługowskich zasłużył na przydomek „Wilk mazowiecki”. Wykonawca testamentu Kazimierza Wielkiego, arcybiskup gnieźnieński Jan ze Strzelca herbu Grzymała nazywany był „Suchym wilkiem”. Przykładów można podać znacznie więcej, ale nie w tym rzecz. Oczywistym jest, iż przydomek „Wilk” był przydomkiem szacownym.

Nic więc dziwnego, iż tak znaczący w naszej tradycji wilk stał się bohaterem licznych, niekiedy już zapomnianych przysłów, wartych przypomnienia:

- Wilk mu za uchem wyje (o bojaźliwym)
- Wilk go ozionął (gdy kogo ogarnął strach)
- Nie wywołuj wilka z lasu
- Trzymać wilka za uszy – Przysłowie zmienione potem na: „Złapał Kozak Tatarzyna, a Tatarzyn za łeb trzyma”
- Ciągnie wilka przyrodzenie do lasu.
- Każdy wilk szarą sierść ma.
- Mów wilkowi pacierz, a wilk: owca, baran, baran, owca.
- Jak wilk zawsze na owce mrze, tak zły schmie, gdy nie czyni źle.
- Już to wilk szczwany. (na doświadczonego)
- Wilka pokora. (fałszywa w wykrętach udana)
- Trudno wilkiem orać.
- Miecz skowany, wilk chowany, żyd ochrzczony, przyjaciel jednany, na kata wszystko.

- Świecą mu się oczy jak wilkowi w nocy.
- Jak wilk tyłem obraca
- Na tym nie koniec, bo te najbardziej znane i przez wielki ulubione to:
- Leżąc wilk nie utyje.
- Przez posty wilk nie tyje.
- Uchodząc przed wilkiem trafił na niedźwiedzia. (wpadł z deszczu pod rynnę)
- Nosi wilk, ale poniosą i wilka.
- O wilku mowa, a wilk pode drzwiami.
- Urosną wilczkowi zęby.
- Bierze wilk liczone.
- Trudno wiedzieć kogo pierwszej wilk uje.
- Wilk syty i baran cały.
- Miłuje go jak wilk barana.
- Zachciało się wilkowi pisać. (na niezgrabnego tancerza)

Od dobrego konia wymagano u nas „wilczego chodu”, żeby jak wilk lekko nosił. A że łowiono wilki w wilcze doły powstały przysłowia:

- Trzyma się jak w wilczym dole słupa.
- Nie puszczaj wilków z dołu.

Mysliwi mieli własne, spośród których najcelniejsze cytuję:

- Zły to rok gdy wilk wilka kąsa.
- Wilk na dziedzinie nie szkodzi – co znaczyło, że przy swej norze wilk nie grasuje.

Ludzie znają jeszcze tak wiele podań i opowieści o wilkach, że starczyłoby ich na solidną książkę.

Warto przypomnieć, że przysłowie „Pokazał mu zęby” wywodzi się z herbu króla Stefana Batorego, w którym widzimy trzy wilcze kły, które miały symbolizować jego radykalną postawę w sprawowaniu władzy monarszej.

Znana była tradycja kołędowania czasie Bożego Narodzenia młodzieży wiejskiej z wilczą skórą, a nawet przy udziale młodego wilczka. W ludowych obrzędach weselnych w Sandomierskim i Krakowskim znajdujemy przyspiewki:

„Wyjdę sobie na góreczkę,
Aż tam wilk tańczy,
Zapewne żonki nie ma,
Że się nie frasuje”

Podania o wilkołakach pominię, bo to zbyt obszerny temat i godzien osobnego artykułu.

Na koniec chciałbym tylko wspomnieć, iż starszyzna oficerska najbardziej szanowanej formacji wojskowej I Rzeczypospolitej – husarii – używała wilczych skór do okrywania swych pancerzy. Szeregowi husarze nosili skóry lamparcie i tygrysie. Pan Jan Skrzetuski jako namiestnik, a potem porucznik chorągwi husarskiej księcia Jeremiego Wiśniowieckiego miał prawo do noszenia wilczej skóry, co za nieśmiertelnej sławy Henryka Sienkiewicza „Trylogią”, z pełną odpowiedzialnością za nasze tradycje rycerskie potwierdzam.

Darz bór!

Emerytowany nadleśniczy Marian Podlecki

Wstęp do relacji z Żagania

**Mariusz
Jakubowski**

Pod koniec lipca ubiegłego roku do biura ZO PZŁ w Olsztynie wpłynęło pismo łowczego okręgowego w Zielonej Górze zapraszające do współpracy w zgromadzenia najlepszych

trofeów na ogólnopolską wystawę z okazji 100-lecia

Zjednoczonego Łowiectwa Polskiego, która miała się odbyć w pałacu książęcym w Żaganiu. Kilka dni później kolega łowczy z Zielonej Góry Jacek Banaszek osobiście zadzwonił zachęcając do nadeśłania jak najlepszej reprezentacji trofeów z Warmii i Mazur a zwłaszcza wieńców jeleni. Zdradził mi również swoje marzenie aby udało się zgromadzić na wystawie na 100-lecie PZŁ 100 złotych medalowych wieńców. Pomoc w realizacji czyjeś marzenia to zawsze wielka frajda

a dodatkowo idealna okazja aby udowodnić – w myśl powiedzenia babci Pawlakowej z „Samych Swoich”, że „sąd sądem alenajlepsze wieńce na wystawie będą z Olsztyna”. Potem wiele telefonów, mnóstwo życzeń i współpracy ze strony kolegów myśliwych oraz Nadleśnictwa Górowo Iławeckie i wybrane wieńce zaczęły wypełniać salę wykładową ZO PZŁ w Olsztynie, Jak na 2-tonowego „dostawczaka” udało się zapako-

wać ok. 30 złotych medalowych wieńców jeleni (dołączyły jeszcze inne okręgi) pozostanie tajemnicą pracowników biura ZO PZŁ w Olsztynie oraz wspierającego nas Macieja Hołdyńskiego, grunt, że wszystkie trofea bezpiecznie dojechały na wystawę, godnie nas reprezentowały i wróciły do właścicieli.

L.p.	Miejsce pozyskania		Data	Myśliwy/właściciel	Punkty	Medal/ uwagi
	Okręg PZŁ	Nadleśnictwo/ Miejscowość				
1.	Poznań	Łopuchówko	15.10.2015	Lesław Łabudzki	201,25	Złoty
2.	Poznań	Łopuchówko	21.10.2022	Jerzy Pawliszak	199,34	Złoty
3.	Opole	Prudnik	18.10.2022	Henryk Damas	199,23	Złoty
4.	Piła	Podanin	14.12.2021	Mariusz Nowak	194,81	Złoty
5.	Leszno	Piaski	14.10.2011	Witold Jakubowski	193,65	Złoty
6.	Poznań	Łopuchówko	30.10.2020	Grzegorz Górecki	192,39	Złoty
7.	Olsztyn	Olsztynek	2022	Leszek Kolecki	189,37	Złoty
8.	Olsztyn	Olsztynek	2022	Jarosław Pawszyk	186,39	Złoty
9.	Olsztyn	Dobrocin	2009	Tadeusz Janiszczak	185,10	Złoty
10.	Olsztyn	Dobrocin	2022	Arkadiusz Kocoń	184,73	Złoty

L.p.	Miejsce pozyskania		Data	Myśliwy/ właściciel	Punkty	Medal/ uwagi
	Okręg PZŁ	Nadleśnictwo/ Miejscowość				
1.	Olsztyn	Bartoszyce	2000	Zenon Był	136,05	Złoty
2.	Olsztyn	Górowo Iławeckie	1975	Władysław Sadzuga	134,20	Złoty
3.	Zamość	Tomaszów	13.03.2014	Jan Kienckowski	131,50	Złoty
4.	Olsztyn	Srokowo	2010	Leszek Puczkowski	129,10	Złoty
5.	Olsztyn	Kudypy	2018	Waldemar Konopka	128,35	Złoty
6.	Zamość	Biłgoraj	1983	Wiktor Sak	126,35	Złoty
7.	Zamość	Strzelce	05.09.2015	Wojciech Nowosad	124,05	Złoty
8.	Suwałki	Olecko	09.04.2019	Ewa Piątkowska-Klimaszewska	123,20	Złoty
9.	Opole	Kup	04.09.2006	Mateusz Kulig	123,05	Złoty
10.	Zamość	Krasnystaw	07.10.2012	Bogusław Skiba	122,85	Złoty
11.	Zamość	Mircze	04.12.2017	Mariusz Śrutwa	122,80	Złoty
12.	Zamość	Tomaszów	05.05.2015	Piotr Zawislak	122,65	Złoty
13.	Zamość	Mircze	20.10.2016	Waldemar Dobrowolski	122,25	Złoty
14.	Zamość	Krasnystaw	15.09.2015	Henryk Potocki	121,75	Złoty
15.	Zielona Góra	Szprotawa	08.10.2011	Mirosław Sidorski	121,65	Złoty
16.		Stuposiany	11.01.2011	Tadeusz Hajdukiewicz	120,75	Złoty
17.	Koszalin	Drawsko Pomorskie	03.09.2015	Marek Łukaszewski	120,10	Złoty
18.	Zielona Góra	Zielona Góra	04.09.2017	Jerzy Rzeźnik	116,10	Srebrny

L.p.	Miejsce pozyskania		Data	Myśliwy/ właściciel	Punkty	Medal/ uwagi
	Okręg PZŁ	Nadleśnictwo/ Miejscowość				
1.	Olsztyn	Górowo Iławeckie	1976	Leszek Makulski	243,78	Złoty
2.	Olsztyn	Górowo Iławeckie	1993	Henryk Maziuk	242,06	Złoty
3.	Olsztyn	Wipsowo	2017	Grzegorz Majchrzak	237,51	Złoty
4.	Olsztyn	Wichrowo	2014	Włodzimierz Kościński	235,66	Złoty
5.	Olsztyn	Mragowo	2016	AKŁ Darz Bór	235,10	Złoty
6.	Przemyśl	Jarosław	18.02.2019	Jerzy Markiewicz	232,97	Złoty
7.	Olsztyn	Mragowo	1970	Zdzisław Nowak	232,87	Złoty
8.	Olsztyn	Bartoszyce	2021	Michał Stępnia	230,21	Złoty
9.	Suwałki	Czerwony Dwór	21.10.2020	Marcin Jankowski	228,92	Złoty
10.	Legnica	Głogów	11.09.2019	Krzysztof Bordulak	228,86	Złoty
11.	Olsztyn	Korpele	2022	KŁ „Jeleń” Szczytno	228,54	Złoty
12.	Zielona Góra	Wymiarki	28.09.2019	Marek Czajkowski	228,40	Złoty
13.	Piła	Krucz	2022	Mariusz Nowak	228,11	Złoty
14.	Zielona Góra	Sulechów	30.09.2015	Przemysław Sadowski	227,68	Złoty
15.	Olsztyn	Korpele	2016	Marek Pawłowski	227,44	Złoty
16.	Zamość	Zwierzyniec	25.08.2022	Andrzej Pakuła	225,63	Złoty
17.	Olsztyn	Wipsowo	2013	Norbert Lewandowski	225,21	Złoty
18.	Olsztyn	Wichrowo	2016	Marek Wagner	225,11	Złoty
19.	Zamość	OHZ Rudnik nad Sanem	19.09.2022	Michał Szawara	224,50	Złoty
20.	Olsztyn	Orneta	2018	Paweł Bordziłowski	224,17	Złoty
21.	Olsztyn	Bartoszyce	2022	Rafał Słupianek	224,00	Złoty
22.	Legnica	Głogów	21.08.2020	Krzysztof Bordulak	223,14	Złoty
23.	Olsztyn	Korpele	2014	Hubert Krasula	223,04	Złoty
24.	Olsztyn	Mragowo	2009	Franciszek Mackojć	222,33	Złoty
25.	Olsztyn	Wipsowo	2018	Hubert Głowiński	222,13	Złoty
26.	Olsztyn	Korpele	2018	Mariusz Orzechowski	221,65	Złoty
27.	Olsztyn	Wipsowo	2022	Tomasz Wasilewski	220,77	Złoty
28.	Olsztyn	Olsztynek	2017	Zbigniew Meller	220,65	Złoty
29.	Suwałki	Płaska	06.10.2022	Bogusław Klukowski	220,23	Złoty
30.	Zielona Góra	Wymiarki	21.02.2011	Marek Czajkowski	220,23	Złoty
31.	Zielona Góra	Nowa Sól	23.09.1990	Andrzej Synowiec	219,61	Złoty
32.	Olsztyn	Wipsowo	2019	Jerzy Moroz	218,76	Złoty
33.	Olsztyn	Srokowo	2019	Robert Turko	218,55	Złoty
34.	Legnica	Lubin	22.09.2018	Marcin Kwiecień	217,77	Złoty
35.		Stuposiany	28.09.2011	Tadeusz Hajdukiewicz	217,64	Złoty
36.	Legnica	Lubin	31.08.2022	Józef Kwiecień	217,35	Złoty
37.	Zielona Góra	Przytok	24.10.2020	Lech Dadyński	217,31	Złoty
38.	Zamość	Zwierzyniec	29.08.2022	Dawid Rudy	216,19	Złoty
39.	Piła	Durowo	01.10.2017	Maciej Sawicki	215,80	Złoty
40.	Zielona Góra	Nowa Sól	27.08.2009	Andrzej Bawłowicz	215,72	Złoty